

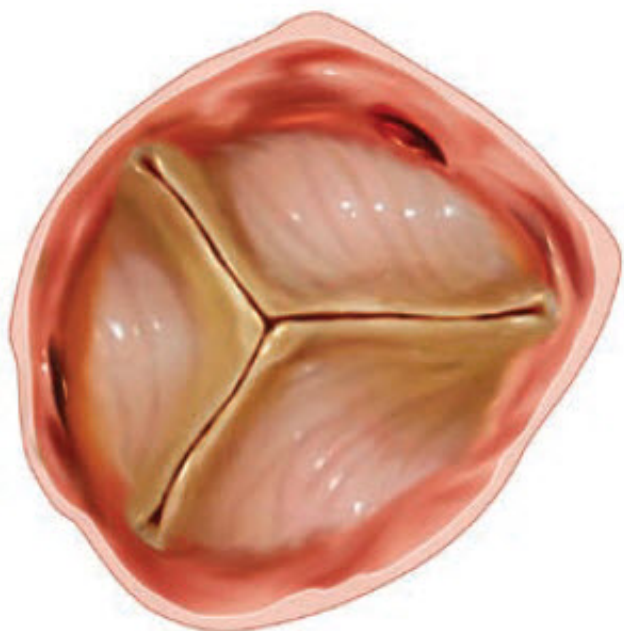
Ne može se mnogo učiniti da se spreče bolesti zalistaka, ali svejedno je važno voditi zdrav način života i držati pod kontrolom što veći broj faktora rizika kako bi se bolest odložila za što kasniju životnu dob. Stenoza (suženje) aortnog zaliska jedna je od najčešćih bolesti starijeg životnog doba. Saznajte koje su mogućnosti lečenja ove bolesti.

Sa svakim otkucajem vašeg srca, krv utiče u srce, prolazi kroz srce i kreće se van srca. Ukoliko bismo hteli da prikažemo brojevima srčanu aktivnost, mogli bismo da kažemo da vaše srce ispumpa oko 380 litara krvi svakog sata.

Krv se, u normalnim okolnostima, kreće kroz srce samo u jednom pravcu. Srčani zalisci igraju ključnu ulogu u ovom jednosmernom protoku krvi. Zalisci se otvaraju i zatvaraju sa svakim otkucajem srca. Promene pritiska iza i ispred zaliska omogućavaju da se listići zaliska otvaraju ili zatvaraju u pravom trenutku, a kada je potrebno, zalistak bude čvrsto zatvoren kako bi se sprečio povratak krvi.

Aortni zalistak je jedan od četiri srčana zaliska koji se nalazi između leve komore i aorte. Aortna stenoza je bolest kod koje postoji problem da se aortni zalistak otvori pri čemu se on ne otvara u potpunosti. Otvor (kanal) između leve komore i aorte je zato sužen (stenoziran). Kao rezultat, smanjuje se količina krvi koja može proći iz leve komore u aortu. Što je aortni zalistak više sužen, to manje krvi može proći kroz zalistak i to je ono što čini osnovni uzrok i mehanizam nastanka tegoba.

Stenoza aortnog zaliska nastaje kada naslage kalcijuma na listićima zaliska uzrokuju da se listići ukoče. Kako stanje napreduje, otvor zaliska se sužava, ometajući protok krvi i prisiljavajući srce da jače pumpa.

Normal Valve

Stenotic Valve

Šta izaziva bolest aortnog zaliska?

Pre nego što su antibiotici bili otkirveni i doktori počeli sa davanjem antibiotika pacijentima, reumatska groznica bila je najčešći uzrok bolesti zalistaka. U današnje vreme su bolesti zaliska najverovatnije povezane sa jednim od sledećih uzroka:

- Nakupljanja kalcijuma na aortnoj valvuli zbog čega listići zaliska zadebljaju. To se naziva kalcifikantna degeneracija zaliska.
- Bikuspidni aortni zalistak. To je jedna od najčešćih urođenih srčanih mana pri čemu je zalistak sklon ubrzanoj degeneraciji.
- Infekcija na ovojnici zidova i zalistaka srca (endokarda). Ova bolest se naziva infektivni endokarditis.

[Saznajte više o biskuspidnom aortnom zalisku](#)

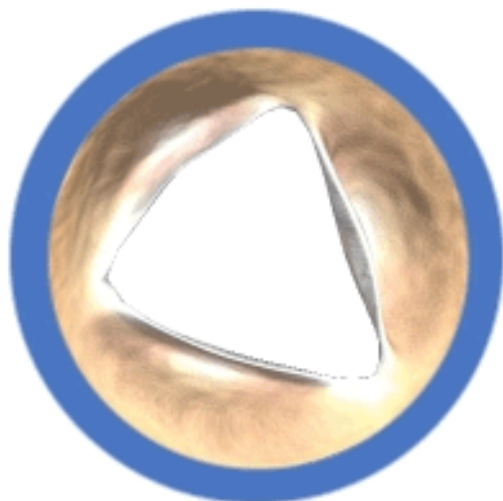
Simptomi teške aortne stenozе uključuju:

- Bol ili stezanje u grudima (angina)
- Osećaj nesvestice ili gubitak svesti nakon napora
- Nedostatak vazduha nakon napora
- Smanjena sposobnost vežbanja (fizičkog napora)

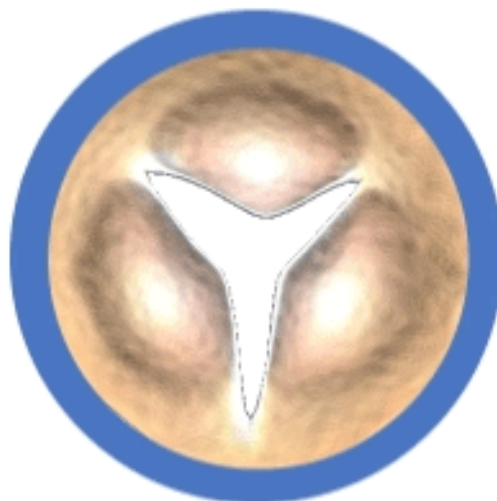
Imajte na umu, međutim, da se bolest srčanih zalistaka često javlja bez spoljnih simptoma i može ostati neotkrivena.

Nelečena teška aortna stenozа često dovodi do zatajenja srca sa simptomima umora, nedostatka daha, otečenih gležnjeva i stopala, te **moгуće iznenadne smrti.**

Lečenje teške simptomatske aortne stenozе je od suštinskog značaja za produženje života. Ne postoje lekovi za poništavanje stenozе. Zamena aortnog zaliska je prihvaćeni terapijski modalitet za lečenje teške stenozе aortnog zaliska. Bez lečenja, veliki procenat ljudi sa ozbiljnom aortnom stenozom koji imaju simptome umreće u roku od 1-2 godine.

Aortic Regurgitation

Aortic Stenosis

Mogućnosti i modaliteti lečenja

Osobe koje nemaju simptome ili imaju samo minimalne simptome najverovatnije neće morati biti operisane. Ako se stanje pogorša, ili se razvije stanje koje se teško kontroliše lekovima, vi ćete biti kandidat za [korekciju aortne stenoze](#).

Zamena aortnog zalistaka hirurškim putem je jedna od najčešće izvođenih operacija koja se odlikuje odličnim ishodom i kvalitetom života nakon oporavka. U poslednje vreme, stenoza aortnog zaliska se može lečiti i tzv. TAVI procedurom.

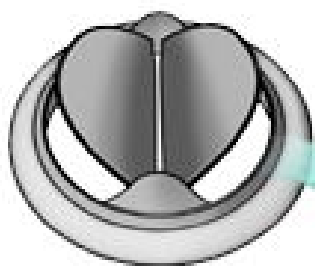
Zamena aortnog zaliska hirurškim putem

Hirurška zamena aortnog zaliska vrši se putem operacije na otvorenom srcu; grudni koš se otvara tako da hirurg može pristupiti srcu i aorti, a operacija se izvodi u kardiopulmonalnom bajpasu.

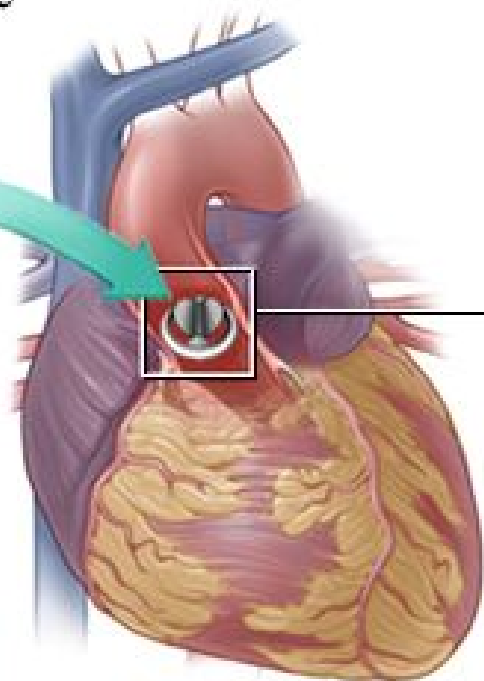
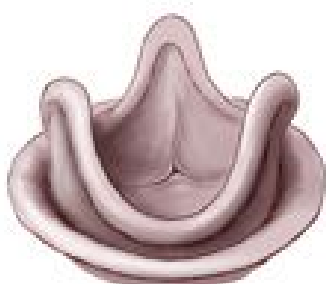
Tokom hirurške zamene zaliska, hirurg uklanja suženi zalistak i zamenjuje ga bilo mehaničkim zaliskom (metalom) ili biološkim zaliskom (izgrađenim od životinjskog ili ljudskog tkiva). Različite vrste zalistaka imaju različite prednosti i rizike. Više o ovim razlikama možete naći na [ovoj stranici](#). Vi i vaš lekar ćete se dogovoriti oko zaliska koji vam najviše odgovara na osnovu vašeg individualnog načina života, starosti i zdravstvenog stanja.

Treba znati da se tokom svake godine širom sveta uradi više od 250.000 operacija aortnog zaliska. Hirurška zamena aortnog zaliska se vrši dugi niz godina i kontinuirano je postigla odlične rezultate u produženju života pacijenata i poboljšanju kvaliteta života.

Mechanical valve

Tissue valve

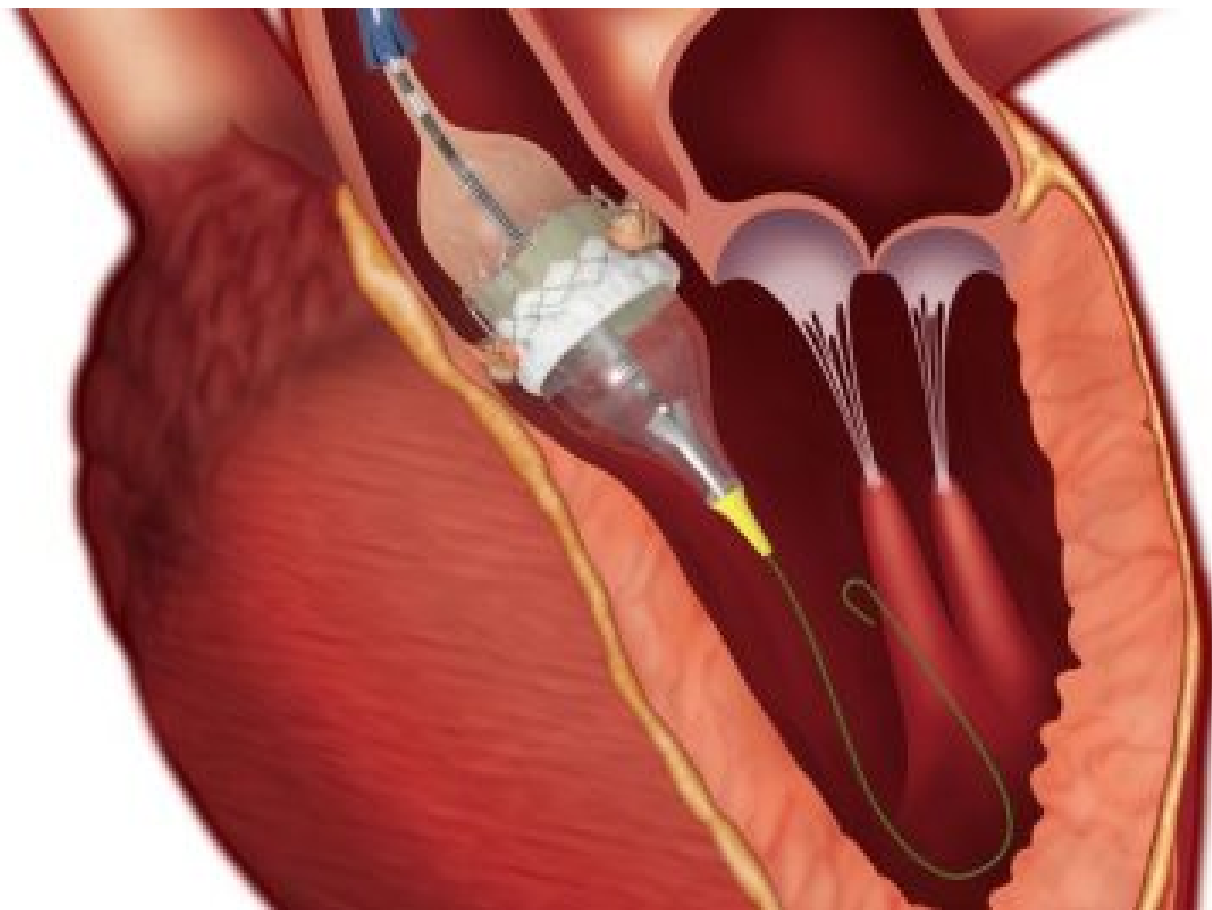

Artificial valve
is sewn in place

© Healthwise, Incorporated

Transkateterska implantacija aortnog zaliska, ili TAVI, omogućava zamenu aortnog zaliska bez otvaranja grudnog koša. Ovaj manje invazivni postupak je sada dostupan za pacijente za koje se smatra da su neoperabilni ili su pod visokim rizikom za operaciju na otvorenom srcu. Tokom TAVI procedure, zalistak se montira na balon kateter koji se ubacuje u telo preko arterije u preponi sve do srca gde se i vrši implantacija. To se može učiniti bez otvaranja grudnog koša ili upotrebe pumpe za srce i pluća. Kateter se može ubaciti kroz femoralnu arteriju (u preponama) ili kroz mali rez u grudnom košu direktno kroz srce. Kada se kateter i zalistak pozicioniraju unutar neispravnog aortnog zaliska, balon se naduva i zalistak se fiksira na pravu poziciju i počinje da vrši svoju funkciju.

Prednosti TAVI-ja uključuju kraće trajanje postupka, manju bolnost i kraći boravak u bolnici. Pošto je procedura neinvazivna, vreme oporavka je znatno kraće nego posle operacije na otvorenom srcu - oko 2 do 4 nedelje umesto 6 do 8 nedelja. Kao i kod hirurške zamene srčanih zalistaka, TAVI omogućava i kratkotrajno i dugoročno ublažavanje simptoma, normalno funkcionisanje aortnog zaliska i poboljšanje vašeg ukupnog životnog veka.

Rizici

Potencijalni rizici zamene zaliska značajno se razlikuju od osobe do osobe u zavisnosti od starosti, opšteg zdravstvenog stanja i drugih faktora. Vaš lekar će detaljno razgovarati sa vama o rizicima pre nego što pristanete na operaciju. Vaš lekar će dodatno proceniti vaše stanje i odrediti da li vaš slučaj treba prikazati stručnom konzilijumu kako bi se donela definitivna odluka o načinu lečenja. **Važno je, međutim, napomenuti da nelečena teška aortna stenoza predstavlja visok rizik za dalju progresiju simptoma ili nastanak iznenadne smrti.**

Pogledajte još...

- [Kada aorta pukne](#)
- [Kako se procenjuje snaga srca](#)
- [Razređivanje krvi posle operacije zaliska](#)
- [Šta je Marfanov sindrom](#)